

Küsimused september 2021

1. Üks tuntud Eesti näitleja on Napoleoni osatäitmise eest pälvinud Prantsuse Vabariigi Aumedali. Kes? (1 p)
2. Selle sõna olevat võtnud kasutusele Carl Robert Jakobson nii eesti kui saksa soost linnaelanike kohta. Kasutatakse seda sõna tihti tänapäevalgi. Mis sõna? (1 p)
3. See võib olla nii mõttetut juttu ajav inimene kui ka teatud rahvapill. Pillina on ka nimed umba ja sokupill. Mis sõna? (1p)
4. Saksa näitlejatar Marlene Dietrich on tunnistanud, et kui ilmus värvifilm, tuli tal kiiresti õppida just seda tegema. Mida? (1 p)
5. On vaid üks riik euroopas, kus ei leidu nii roomajaid kui kahepaikseid. Mis riik? (1p)
6. Peeter I oli kord tunnistanud, et kui need kaks kohta oleks juba 1702. aastal olnud tema valduses, poleks ta uut pealinna Neeva soisele kaldale rajanudki. Mis kohti ta mõtles? (2 p)
7. Nimetage aastaarv, mille moodustamiseks tuleb kasutada alanevas järjekorras kõiki seitset rooma numbrit M-st I-ni, kasutades iga numbrit vaid ühe korra. Kirjutage nii rooma numrites kui ka araabia numbrites. (1 p)
8. Milline erinevus on Moskva metroos peatuste teadustamisel, kui rong sõidab äärelinnast kesklinna suunas ja kui rong liigub kesklinnast äärelinna suunas? (1 p)
9. Millist Eesti linna nimelist perkonnanime kannab kõige rohkem inimesi Eestis? Neid on tublisti üle 600. (1 p)
10. Vana rahvatarkuse kohaselt olevat kõige õigem aeg kartuleid maha panna just selle puu õitsele puhkemise aegu. Mis puu? (1 p)

11. Kuidas on sugulane mees, kelle kohta naine saab öelda, et selle mehe ema on minu ema ämm? (1 p)
12. Kes on see raskeim lennuvõimeline lind – levinud Loode-Aafrikas, Euroopa ja Aasia steppides. Väike vihje sisaldub menufilmis „Helisev muusika“. Mis lind? (1 p)
13. 1980. aasta OM Tallinna purjeregatil jagati medaleid kuues paadiklassis, nagu olümpiaregattidel ikka. Kõigil kuuel medalitseremoonial heiskas võitjariigi lipu samal suvel 18-aastaseks saanud noorpurjetaja. Spordisaavutustega ta siiski silma pole paistnud, küll aga on kahel korral olnud Eesti Vabariigi haridusminister, samuti kahel korral (18-aastase vaheajaga) Eesti Rahva Muuseumi direktor. Kes? (1 p)
14. Seda nime on kandnud Eesti suurtükipaad, allveelaev ja soomusrong. Villem Kapil on seda nime kandev ooper. Küsitava nimega isikust on romaani kirjutanud Karl August Hindrey ja Jaak Sarapuu. Arvetakse, et nimi võib tuleneda „halastamtu, armutu“ tähistavast sõnast. Mis nimi? (1 p)
15. Eesti kasvab pärismaisena kaks lepa (*alnus*) perkonna liiki. Üks neist on sanglepp (*Alnus glutinosa*), mida ka mustaks lepaks kutsutakse. Mis värv kuulub teise Eestis kasvava laiemalt levinud lepa (*Alnus incana*) täpsesse liiginimesse? (1 p)
16. Sasku on tuntud kui vana kaardimäng, mida mängitakse neljakesi paarismänguna. Sellel mängul on ka teisi nimetusi, mis näitab selle saksa päritolu (saksa keeles „Schafkopf“). Kuidas kõlab selle mängu üks levinumaid nimesid eesti keeles? (1 p)
17. Pildil on kõige keerulisema hääleorganiga lind, kes elab Austraalias. Ta võib jäljeandada paljude loomade, aga ka mootorsae, püssilasu, väikelapse nutu jne. hääli. Nimetage see unikaalsete võimetega lind. Vihjeks piisab pildi tähelepanelikust vaatamisest. (1 p)
18. Ühe tuntud Eesti toote etiketil on kujutatud piibar (tartu ja võru murdes) ehk luik (lääne murdes) ehk tõri (saarte murdes). Mis toode see on? (1 p)

19. Millist juhtmõtet või pealkirja kannab XIII Koolinoorte tantsu- ja laulupidu, mis toimub 30.06.-02.07. 2023. aastal? (1 p)
20. Kui näiteks Pärnut võib meil pidada sõudespordi – ja Haapsalut vehlemisspordi keskuseks, siis millise spordiala keskuseks võiks pidada Adaveret? (1 p)
21. Seda kondiitritoodet serveeriti esmakordselt Helsingis 1814. aastal, kui Vene keiser Soomet külastas. Kook koosneb kahest liivataigna kihist, mille vahel on vaarika moos. Pealt on kaetud suhkruglasuuriga. Mis nime see toode kannab? Vastamisel on abi sellest, kui teate, kes oli Vene tsaar 1814.a. (1 p)
22. Selle rahva järgi on nimetatud rüütliordu (1204-1237), üks sõda (1558-1583), üks kuningriik (1570-1578) ja üks kubermang (1713-1918). Samas ei olnud selle rahva arv parimatelgi aegadel üle 30000. Mis rahvas? (1p)
23. See kaunis vääntaim kasvab kuni 5 meetri pikkuseks ja võib teiste taimede ümber klammerdudes need lausa ära kägistada. Taime nimega langeb kokku üks tegevus, mis võeti taludes ette enne suuri pühi. Tegevusel ei ole selle taimega midagi ühist. Mis taim? (1p)
24. Näete piltidel kahte Eesti suurimat rändrahnu. Nimetage need. (2 p)
25. Traditsiooniline viiulipoogna keelte materjal on hobusesaba jõhv. Eranditult just täku saba jõhv. Esiteks on täku saba jõhv tugevam, teine põhjus on veelgi olulisem. Nimetage see põhjus. (1 p)
26. Nimetage maailma viis kõige veerikkamat riiki (magevee poolest).
27. Eestis elavatest 16 kiskjalisest on lubatud aastaringselt küttida kolme. Nimetage need.
28. Loetlege Alutaguse valla kõik „V“ tähega algavad külad.

29. President Lennart Merile kingiti 1999. aastal juubeliks saksa lambakoera kutsikas, kellele pandi nimi ühe skandaalse Saksa noormehe järgi. Mis nimi?

30. See 1987. aastal sündinud sportlane on tulnud viis korda Eesti meistriks judos, enne kui sidus end autospordiga. Kes on see sportlane?

29. President Lennart Merile kingiti 1999. aastal juubeliks saksa lambakoera kutsikas, kellele pandi nimi ühe skandaalse Saksa noormehe järgi. Mis nimi?

30. See 1987. aastal sündinud sportlane on tulnud viis korda Eesti meistriks judos, enne kui sidus end autospordiga. Kes on see sportlane?

29. President Lennart Merile kingiti 1999. aastal juubeliks saksa lambakoera kutsikas, kellele pandi nimi ühe skandaalse Saksa noormehe järgi. Mis nimi?

30. See 1987. aastal sündinud sportlane on tulnud viis korda Eesti meistriks judos, enne kui sidus end autospordiga. Kes on see sportlane?

29. President Lennart Merile kingiti 1999. aastal juubeliks saksa lambakoera kutsikas, kellele pandi nimi ühe skandaalse Saksa noormehe järgi. Mis nimi?

30. See 1987. aastal sündinud sportlane on tulnud viis korda Eesti meistriks judos, enne kui sidus end autospordiga. Kes on see sportlane?